

LA NACION, domingo 7 de mayo de 1972

La señora Eva de Kaufman, experta israelí en cerámica, prepara las piezas artísticas que expondrá en la exposición que le ha encomendado, en el Museo Nacional. Ella está de paso. (González).

New shows in Tel Aviv

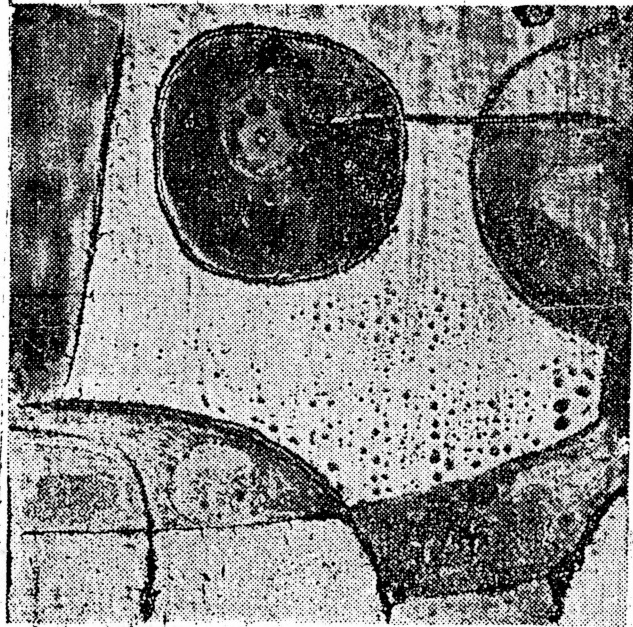
Eva Kaufman

Although she uses the medium of glazes and kilns, Eva Kaufman, now exhibiting tiles and flat dishes at the Katz Gallery, Tel Aviv, is essentially a painter. Born in Buenos Aires, where she also finished her studies at the art academy, she came to Israel nine years ago by way of Paris, and is now exhibiting independently for the first time. The show will be open until November 15.

What differentiates Eva Kaufman's work from most other ceramics we have seen is her relegation of colour,

line, form and texture to the centre of attention. Her approach is abstract and free, and many of her colour effects are unusually beautiful. While many pieces in the exhibition are very small, the artist considers them to be merely a presentation of her technical ability (which is great) and would prefer to work on something of mural size.

Katz Gallery
1963

EVA KAUFMANN: ceramic tile painting.

THE JERUSALEM POST MAGAZINE

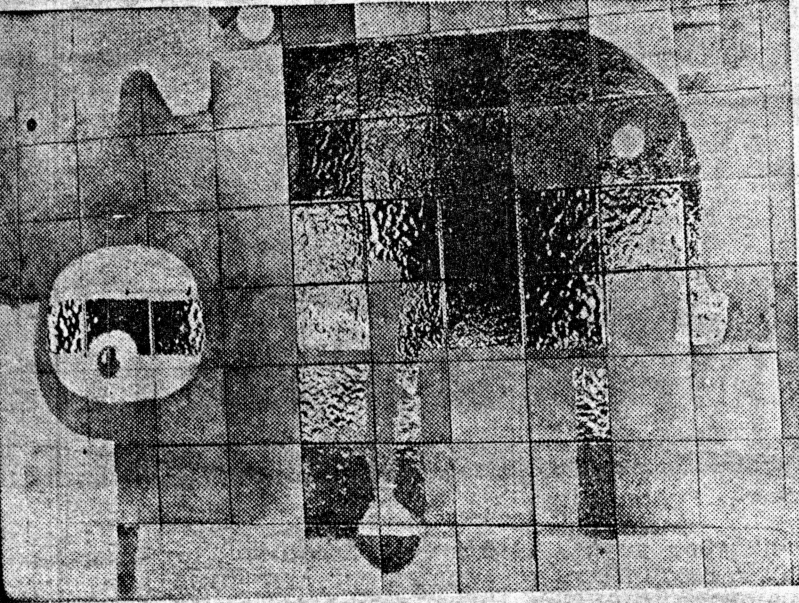
1982

"THE NUDE IN PRINTS" is a group effort by seven artists who use the figure as a central theme. Some, like Nitza Flantz and Esther Peretz Arad show familiar work with no enlightening innovations. Celina Rosenblum and Chava Kaufman display works a bit above the average. The former uses closely cropped multi-figure compositions to increase surface tensions and prints her etchings in a startling "photo" black technique; while the latter is a more classical printmaker: her sepia-toned female nudes are fleshy and supple, described in a wash drawing method not far from that of the Rembrandt we all admire. Other participants include Gad Ullman, Silvia Ginsberg and Leah Pilzer. (Artists Pavilion, 9 Alharizi, Tel Aviv). Till Dec. 15. □

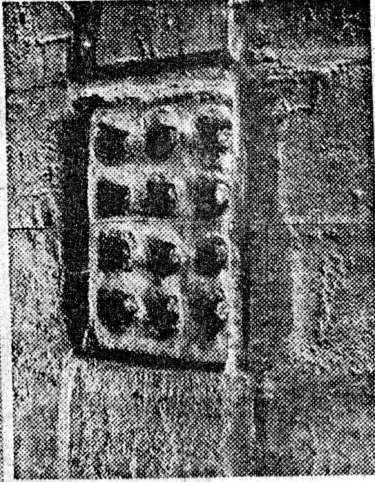
15.12.1982

מאונכקת ורצונית

מאת: תמר אבידור

ציפוי קיר קראמי של חוה קאופמן — בקטריה של תהל

תבליט ברונזה של בוקי שורץ, המוצב ליד תצפית משמר הכנסת

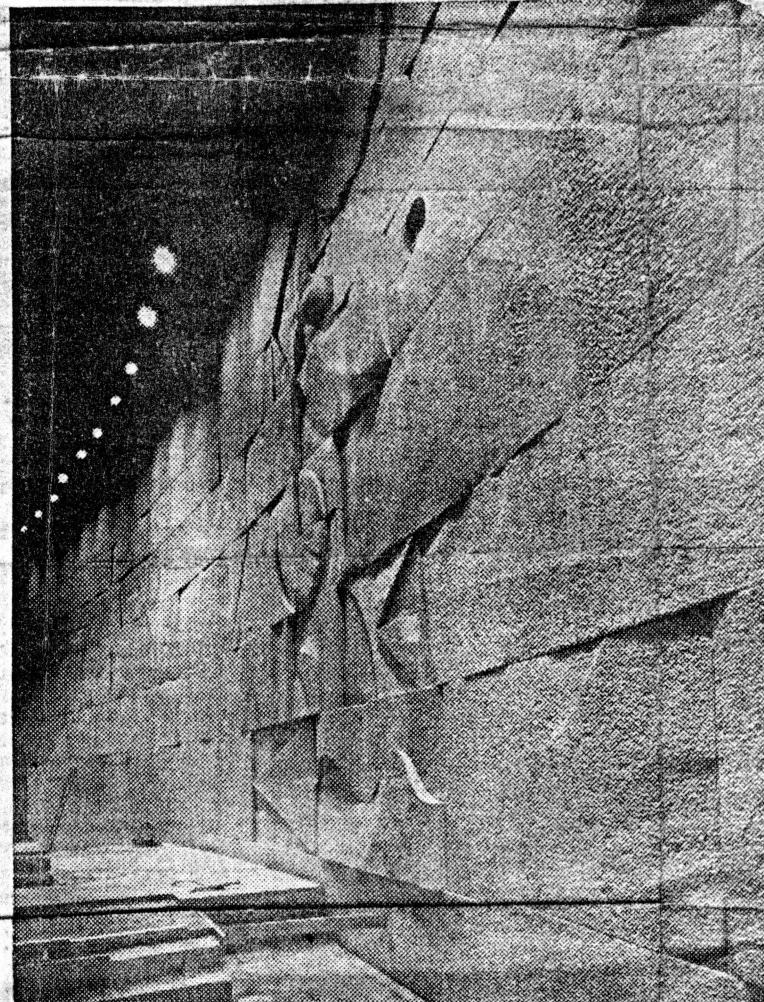
תואם את התכנית שהגיש לוועדת הכנין, אך האמן חזר וטען: „אני יוצר במקום, והשערים הללו צומחים מתוך הנוף ר' משקפים את דעותי על שערי כניסת לי-כנסת של עם. אני בונה שערים לסופר-מרקס או לברליכת שחיה, קרוב לסיים העבודה. כאשר נקעה נפשו מהערות ה- בקורת שולחשו סביבו — אמר לנו: „ביום חנוכת הכנסת כבר ממילא לא אחיה פה. אברהם רחוק רחוק... אם השערים שלי לא ימצאו, הן בעיניהם — אחיה מוכן לחזור, להעמיד אותם על כתפי ולקחתם עמי...“

שלושת שערי הכנין, מעשה ידי האמן שרגא וייל, ממחישים את התיאורית של האדריכלות גד: כל כניסה לחצר, בנין או חדר — צופנת בקרבה דראמה. אדם הנכנס בשער מצפה כי יקרה משהו ויפגוש במישורו לאחר פתיחת הדלת. ועם הכניסה לכנסת — לא כל שכן. בשערי בנין הכנסת ישנו שילוב מעניין של טכניקה עתיקה (צריבת לוח של נחושת) ורעיונות חדשים. לוחות הנחושת העבים מוצמדים על העץ בצורה מעניינת והם בולטים גם למרחוק. גם ההדפס הינו עתיקארכאי, ותינו שונת לחלוטין מדלתות הנחושת של וייל, בעלות האופי הדקור-טיבימסחרי, במלון „הילטון“.

אולם מוארק שאגאל

באולם קבלת הפנים, מימין לאולם הי-מליאה, שולט מרק שאגאל שליטת מלאה: מואיקה אנכית מרהיבת, גרושה הנוף... כותל ידור

המזרח באולם המליאה, דני קיוון, גבעות ירושלים באבן גלילית.

גם באולמות ובחדרים האחרים נשמר בקפדנות הכלל של אידיביו צורות וצב-עים. הצבע השליט הוא העץ החום בעוד העור בנוון חום בהיר או לבן-שנהב, מרכז את הכחות. השטיחים בגון כחול וירוק-זית, הווילאות בצבע לבן-טבעי ר-הכורסאות מגוונות את החדרים השונים ב-גוונים חזרים של כחול ירוק ואדום. כת-לים דקורטיביים נותן למצוא ב„קטריה“ של תהל: קיר קראמי עליו ועם זאת מאופק של חוה קאופמן, אשר יצרה גם שולחנות קראמיים המאופקים בתב-עישון של חבר הכנסת. ארתור גולד-וייל יצר קיר אלומיניום בפסליות נשקף אל הנוף הירושלמי. הקיר הגדול (21X31 מ') מהווה מעין ניסיון אמנותי מוצלח. צורות ארכאיות בחומר חדש. **הכותל** בבנין שורץ הקים תבליט כבד מברונזה בקומת חברי הכנסת. תבליט זה משמש כסיו לגקורת תצפית של משמר הכנסת, הוא מורכב מיחידות ה-מכירות את אבני הכותל ובמרכזו יצירה שנעשתה בהשראת חושן הכותל הגדול.

מעל פתח הכניסה לאולם המליאה מור-ככת סככה של האמן דן בן שמאל, בסבכה זו מסורגים מיבנים זעירים ב-גבהים שונים המסמלים, בעיני האמן, את הסדר שהכנסת משליטה בקרב התווה ר-בוהו של הפעילות התוססת במדינה. סככת זו משתלבת יפה בתקרה המורכבת מ-קוביות-קוביות של עץ.

כותל המזרח באולם המליאה — מהווה רקע פיסולי ומלא-הדר לדינמים ולנאומים שייערכו בחזיתו. האמן דני קיוון, הי-שותף גם לעיצוב צורת אולם המליאה, ת-הכנן כל מכת דקורסטיים באבנים ת-

גליליות העצומות מהן מורכב קיר זה בקיר מורכב דיוקנו באפור של חוה ה-מדינה, בנימין זאב הרצל, מימין לכותל מוצב תא הנשיא המוקף בנזכית מגן — ושטיח אמנותי, מעשה ידי דני קיוון יקשט את מעקהו ביום ביקור הנשיא.

טעות לעולם חזרת

החדרים הסגורים במגן הקהל — חדר ה-העבודה והמנוחה של השכנים החדש המבטאים את כניסת החורף ה-וועדות — מוהטים באותו טגון המאפיין את אדריכלות הפנים של הכנין כולו: המרים משוברים, גזרים מאופקים, קוים תכליתיים, משטחים רבים דיקים, אין ספק — הדיירים ייהנו מן המשכן החדש שהוכן להם, (לכלל עם ישראל) אולם ראש ה-ממשלה ייאלץ בשלב זה לסבול מטעות קטנה שנעשתה בחדר המנוחה שלו: הי-חדר, משום מה, הינו קטן מאוד ובקושי אפשר להכניס בו ספה של 1.8 מ, מכאן שראש ממשלה גבוה יותר — ייאלץ לנוח כשרגליו מקופלות קמעה...

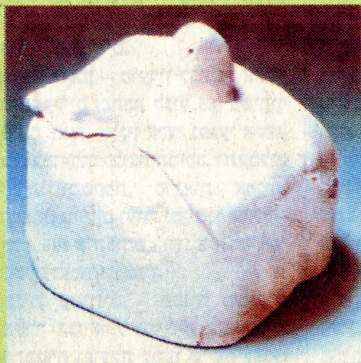
במרחבים הגדולים של הכנסת — בולט מרט קטן נוסף: האר לאירוח האורחים החשובים, וגם לשימושם של חברי הכנסת שלנו, הינו כה זעיר, עד כי בקושי יוכל לאכלס על מושביו מגיין אנשים. אין זאת אלא שהדבר משקף את הרגלי השתיה של הישראלים.

קיר אלומיניום מעשה ידי ארתור גולדרייך.

צבעים וצלמיות בגלריית חנקין

האמנית הוותיקה חווה קאופמן מציגה בגלריית חנקין

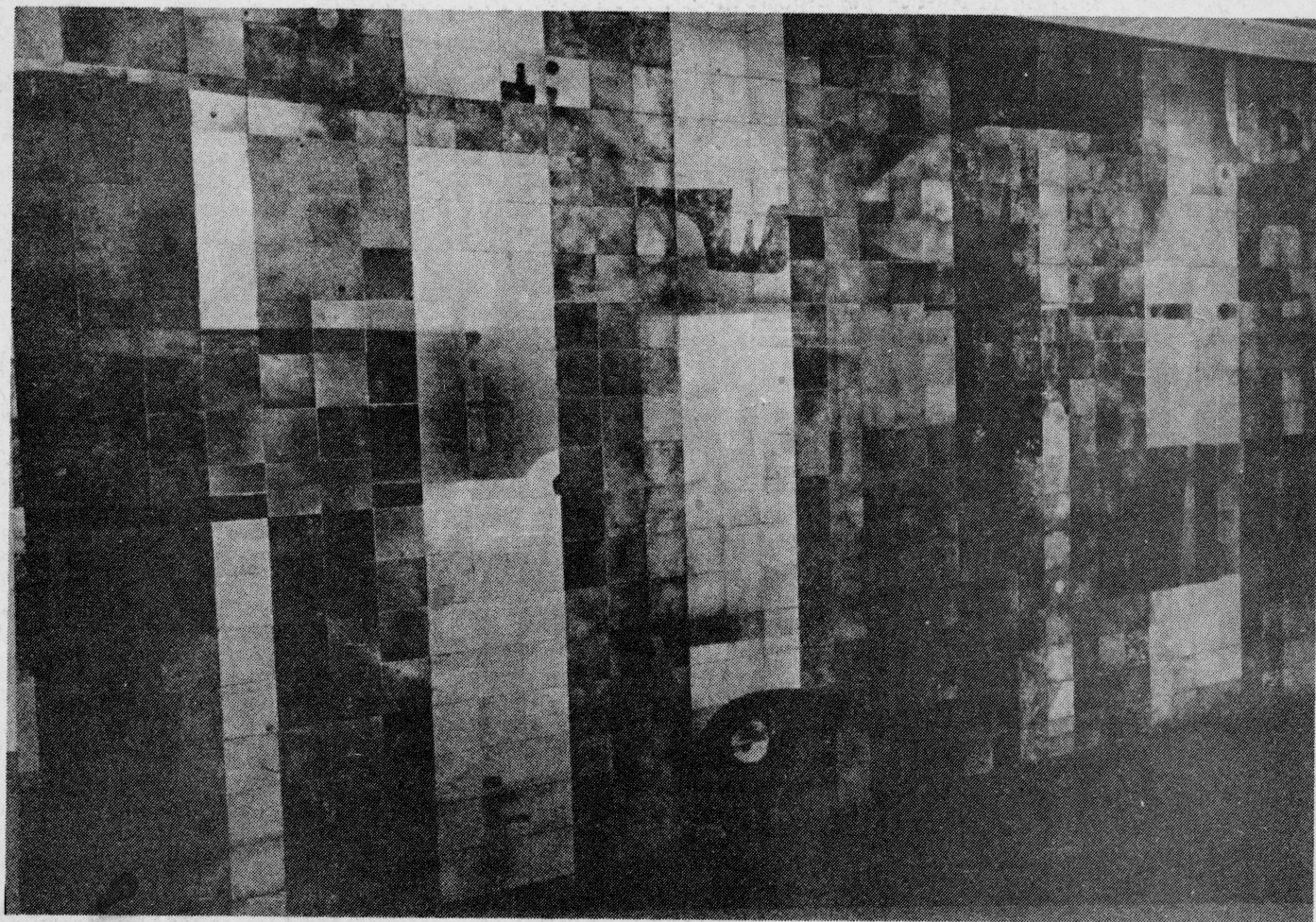

האמנית הוותיקה חווה קאופמן מציגה תערוכת עבודות פיסול בקרמיקה, בעיקר דמויות של נשים וצלמיות. קאופמן, ילידת ארגנטינה, עלתה ארצה בשנות החמישים והשתלבה בין בכירי האמנים בארץ. היא עברה בשיתוף פעולה עם האדריכלים הידועים אריה אלחנני ורפי כלומפלד ועם אדריכלי פנים בניהם דודה גת.

בתערוכה באה לירי ביטוי שליטתה של קאופמן במגוון רב של טכניקות בקרמיקה

ובציור ושילובן בעבודות בביצועים המיוחדים כצבע וטקסטורה. קאופמן עיצבה מספר רב של קירות בבנייני ציבור כולל בבניין הכנסת, בורסת היהלומים, הנהלת התעשייה האווירית, מלונות שרתון והילטון ועוד.

התערוכה תיפתח ב־28 בספטמבר ותינעל ב־30 באוקטובר. שעות פתיחה: א'ה' 10:00-12:30, 16:00-19:00, ו' 10:00-12:30, שבת 11:00-14:00, הגלרייה לעיצוב חנקין, רח' חנקין 109, חולון.

Porción del mural de Eva Kaufman en el KNESSET (Parlamento Israelí).

experiencias y técnicas; y a la señora Ivelisse Fernández que puso a mi disposición su estudio, conocimientos y buena voluntad para llevar a cabo interesantes experiencias”.

¿CUAL ES LA TENDENCIA DE LA OBRA ESCULTORICA Y PICTORICA DEL ISRAEL DE HOY?

“En Israel se dan todas las tendencias del arte moderno universal. Es realista o concreto, abstracto o cinético”.

¿VISITO OTRAS ZONAS DEL PAIS? ¿PIENSA REGRESAR A SANTO DOMINGO?

“En Dominicana visité diversas zonas resultando muy agradable la variedad de los países en relativamente pequeñas distancias”.

Regresar al país: Espero que pueda hacerlo, pues me gustaría exponer aquí. Pero tanto lo primero como lo segundo, no dependen sólo de los deseos personales”. ▲

מוזיאון הרצליה

משרד החינוך והתרבות

האגף לתרבות ולאמנות

המחלקה לאמנות — מחוז המרכז

מודיעים על יום־עיון

בפיסול קרמי

שיתקים ביום שני כ"ט חשוון תשמ"ג 15.11.82

במוזיאון הרצליה

רחוב וולפסון (ליד התחנה המרכזית — הרצליה

בשעות 9 — 14.30

בתוכנית:

לאמנות וחברה — יחסי גומלין — דר' דן רונן — מנהל המחלקה
לאמנות משרד החינוך והתרבות ויו"ר הנהלת "בצלאל"
פיסול קרמי בעולם העתיק — שלמה בונימוביץ — התוג
לארכיאולוגיה אוניברסיטת תל־אביב

פיסול ופיסול קרמי — יואב דגון מנהל מוזיאון הרצליה
פזמונים בעיצוב צורה וטקסטורה כשפת ביטוי בפיסול — מרים
אור — מרצה בכירה — תולדות האמנות אוניברסיטת תל־
אביב

מרים קרמיים (טכנולוגיה) — אליה אשבל

יגמות ועבודה מעשית (סדנא בליווי שיקופיות) — חוה
קאופמן — אמנית

שתתפים ותאפשר ביקור ובתערוכת הפסלת בתיה לישנסקי.
השתתפות: 50 שקל

מים נוספים: — מוזיאון הרצליה, רחוב וולפסון הרצליה

טל: 052/51011

או: עזריאל קאופמן, מנהל המחלקה לאמנות, מחוז המרכז

ותל־אביב, משרד החינוך והתרבות, רחוב ג' בומבסני 71

★ קרמיקה על שולחנות בעיריה

אל מול לבנוניותם של הקירות
במסדרונות בנין עירית תל-אביב ניי
צבים 23 שולחנות שמטחם עשוי
קרמיקה אמנותית הכוללת במקום
הצבעוניות שלה.

שולחנות דומים נמצאים גם בבת
המלון „הילטון” ו„שרתון” בתל-
אביב ובחדר הקבלה בתעשיה האוו-
רית. כולם מעשי ידיה של הציירת
הפסלת והקרמיקאית התל-אביבית
חנה קאופמן.

לחנה, — ילידת ארגנטינה ובוגרת
האקדמיה לאמנות בבואנוס-איירס
— התמחתה בעשיית תבליטי-קיר
מקרמיקה למוסדות ציבור ברחבי ה-
ארץ, פנתה גם לכיסוי שולחנות ב-
אריחיקרמיקה צבעוניים והפיכתם
מסתם רהיטים אפורים לפריטים
שובי-עין.

„הקרמיקה היא חומר חזק ביותר
ואין חשש שתישבר” מסבירה חנה
קאופמן.

רימונה שיף

חנה קאופמן ושולחן

חומר ביד היוצרות

מאת רחל אנגל

במיומון הרצילה נפתחה תערוכתן המשותפת של חמש קרמיקאיות — ,הבעה בחומר". ואולי נכון יותר לומר, שיש כאן ארבע תערוכות ייחיד (שתיים מן האמניות, נורה ר זעמי, מהוות צוות אחד, בלתי-נפרד, ומופיעות כ,פירמה" אחת שמצאו להן אכסניה משותפת, — ונושא משותף.

את ה,חומריות" בחומר מביעות האמניות אשה אשה על-פי דרכה. חווה קאפמן יוצרת בעבודותיה טקסטורות מיוחדות-במינן המזכירות בצורות שתי-עורב מיני אריג מתוספסים — ושה, למשל, אתה יכול לראות זאת בעיקר בתבליטים שלה; הנקראים, ,אמת", וברקעיה-התבליט של ה,קומ" פויוציה עם ילדים" — דמויות הילדים הדומות למלאכים קטנים, מרחפים בחללו של עולם. חווה משווה ליצירותיה גם צבעוניות משלהן, לעתים בתוספת ברק מתכתי — כמו בתבליט ה,משפחה" המוצגן כחול-זהוב. קבוצה לעצמה מהווים פסלוני קרמיקה — דמויות אדם קטנות, בשחור או בתכלת-אפור, מקהלה של מעין-נזירות משועשעות ועוד — מהן כבר הציגה חווה בתערוכתה האחרונה בגלריה יפו העתיקה.

נורה-זעמי מציגות יצירות-תבליט יפהפיות — למשל, ,בין גושי בטון", אך דומה כי מוטב היה לוותר על תוספת דמות האיש ה-

קטנטן הנבלע-כמו בין הבתים הגבוהים של הכרך, שכן כתם הליאליסטי זה בתוך הקומפור יוציה האבסטרקטית אך מפרוע לזרימת הצור רות היפות; לא ה,סיפור" הוא המענין ביצירה זו, אלא העיצוב האמנותי המצויין של צורות, של ריתמוסים וזמרת החומר; ושל צבעי האדמה החמים. ומעניין גם הברק-המעומעם העולה מן ה,עור העליון" המתוספס-חלק, מלא כוח-ורור.

פוניה נפרא מציגה כמו שתי קבוצות של עבודות העדפתי — על פני קבוצת הפסלים ,הלבנים-חלקים" — את העבודות ה,מתוספסות" יותר, העשירות במודולציות, כמן למשל ,התב ליט החום-ירוד המכונה ,משב", או הסדרה המעניגה, ,התהוות" (א-ד) — תבליטים בעלי צורות עגולות, כעין עיצוב של תווה שמחוכו מתהווים הדברים שביקום — המים, השמיים, ההרים והגבעות. מעורר עניין גם התבליט הקרוי ,פגישת" — הן בצבעוניותן הן במירקם טקסטורה העשירה שלו.

עולם בפני עצמו בתערוכת זו הוא עולמה של מור פרידלנד — אמנית כמעט לא-גדעת בארץ — אף כי הציגה מיצירותיה בתערוכות- יחיד ובתערוכות-קבוצה שונות ברחבי עולם — במיומון ויקטוריה ואלברט בלונדון; במינכן; פאנצה; ברלין; ג'ו יורק; רוצ'סטר; דני בר; שיקגו; מינאופוליס ובוסטון. מוד, ילדות אוסטרית, למדה קרמיקה באק- דמיה למלאכת-מחשבת בווינה, ופיסול — כי

אקדמיה לאמנויות בפריס, היא ערכה מסעות לימוד ועבודה למקומות שונים באירופה, אפי- ריקה וארצות הברית. ב-1966 השתתפה בסימי- פויון-הקרמיקה בגמנדן שבאוסטריה.

יצירותיה של מור המוצגות בתערוכה הן יותה יצירותיה של פסל מאשר יצירות קרמי- קאי, ,אני קדרית שאינה אוהבת לעסוק בקד- רות", אומרת על עצמה האמנית. ואכן, ה,מדי- טציה" שלה, ה,רפסודיה בכחול" ושאר הע- בודות המוצגות כאן הן יצירות מורכבות — גדולות-מימד — שבין תחלקים המרכיבים אותן חלקה של הקרמיקה איננו מהותי כלל ועיקר. הפסלים עשויים ברזל ופרספקס שקוף וגם קרמיקה. הפסל ,פרפטום מוביליש" עיקרו פרס- פקס שתור ותחלק הקרמי שבו צבעו לבן. מן המעניינים והמורכבים שבפסלי מור פרידלנד הוא הפסל המכונה ,נטיפים", נטי- פים הם כאן מעין מטבעות קטנות-מאד של קרמיקה הדבוקים על פני מישט פרספקס גדול — כטיפות-גשם על פני שמש חלון, ומבעד לשימשה (מראה מפתיע ומלבב!) מי שורת ראשים עשויים קרמיקה אמנם, אך נראים כמו שרידי-אבן היסטוריים, ממצאים ארכיאולוגיים של פסלי דמויות עתיקים. מי הן הדמויות הללו, דמויות-אופי אחת-אחת? ,השכנים שלי ביו", מסבירה האמנית, ,כל אחד מהם הוא טיפוס" ואת ה,טיפוסים" הללו, שפיסלה לפני שנים, שיבצה עכשיו בתוך הס- ביבה הפיסולית שיצרה בתערוכה.

מכל וכל

גלריה זרה קישון מציגה 63 ציורים של משה ציאוסקי, יליד וילנה שעלה לארץ ב- 1959. המונות כגון ,בעקבות הור", ,הסגנו", ,בפואיה", ,תערוכות-ייחיד" מהוות מוגיה מוזי- רה של תפיסות-ציור שונות ואופני-ציור שונים — מן הקלאסי העתיק, דרך דאימפרסיוניסטי ועד לניאו-ריאליסטי.

למעשה, הוא ,כאן מותר".

תרבות בימי שלום

המשאל על הנקשא, ,תרבות בימי שלום", שהוחל בפריסומו, כאן, בשבוע שעבר — יימשך בגליון ערב ססח הקרוב.

שבשבת

בשיחתו של יצחק אורפוס עם משה דור, שהתפרסמה כאן בשבוע שעבר נדחס בטעות, שמקור השם ,רחוב הטומוניה" במלים ,טוט מוניה" שפירושן, ,אין דבר". מירוש המלים,

Introducción a Eva Kaufman

En realidad, Eva Kaufman, pintora, escultora, artista en todo sentido, ya hizo por sí misma su introducción en Costa Rica. La hizo como lo hacen las gentes de valor en el arte: una exposición en el Museo Nacional de sus obras, sin mayores aspavientos, con la seguridad de que cada una de sus esculturas en cerámica encontraría en los visitantes un reflejo inolvidable de belleza, de técnica y de mensaje.

No dudo que fue así. Una escultura de Eva es difícil olvidarla. Con ella sucede todo lo contrario a lo que pasa en la mayoría de las exposiciones. No hay nunca exceso de material, ni algo de intoxicación de cuadros y obras, que no permite ver bien. Se sale de su estudio con la sensación de que no se vio bastante, de que debe haber más. Su mundo creativo es un mundo sugerente, fuerte, lleno de recursos increíbles y parece que su estetismo tuviera puertas en donde debe haber más. Así me pasó al visitar su taller en Tel Aviv, abastecido de piezas ya terminadas, de trabajos por entregar, de proyectos en camino. Creo que la cansé pidiéndole ver más y más.

A pesar de su exposición, siento necesidad de introducir a Eva Kaufman. Ella ya debe estar en Costa Rica, voló hace poco para allá, sólo se quedó unos días en Europa con el propósito de visitar viejos amigos: Rembrandt, Brugel, Bosch.

Sé que será incapaz de contar en voz alta que uno de los más bellos murales de la Knésset (Parlamento) en Jerusalén, es de ella y que su contribución artística figura en el mismo nivel de muchos de los más grandes creadores israelíes.

Tampoco dirá que su arte atrevido, que inunda los objetos útiles, como mesas y lámparas, adorna en diferentes planos varias salas del Parlamento. Son objetos que inspiran tal respeto, por su belleza y claridad, que su utilidad se reduce a la contemplación. Así sucede con una mesa de cerámica que tiene en la sala principal de su casa, la

Carmen Naranjo

señora Soshana de Eban, esposa del Ministro de Relaciones Exteriores en Israel. La mesa es mesa, pero su figura opaca las viandas del té. No es raro empezar a comer, en vez de pasteles, la gracia de las líneas y la plasticidad del conjunto.

Este arte utilitario, en que la belleza predomina, me hace desaparecer la preocupación de que en los museos de muebles, allá por el siglo XXII, figure exclusivamente nuestro pésimo gusto en serie de plásticos.

Eva no dirá que murales suyos también embelecen escuelas y centros culturales de diferentes poblaciones en Israel, en donde se procura que la obra arquitectónica contenga el testimonio de un pintor o de un escultor.

Los murales de Eva rivalizan con la luz de los ventanales y con las perspectivas de los lugares abiertos: frutales, olivares y pinos, cercanos y lejanos.

Quizás lo más sugerente y lo más representativo de su obra, está en sus diferentes esculturas, algunas sobre grupos de beduinos, sobre judíos de distintas comunidades, sobre tradiciones y religión, sobre personajes bíblicos, sobre seres angustiados y abstracciones de posibles futuros.

Eva vivió cerca de un año en Costa Rica, pues ha acompañado a su esposo, el ingeniero Kaufman, quien asesora a COOPESA con mucho acierto y alta calidad técnica. Durante esos días en nuestra tierra, siguió trabajando su cerámica. Conoce muy de cerca las técnicas primitivas que siguen nuestros creadores de alcancías "chanchitos", así como la forma en que se trabajan las macetas y ceniceros en Santa Ana. Ha usado en su labor ese horno y el de una industria na-

cional de cerámica. Sin embargo, ha tenido poca oportunidad de conocer a nuestros escultores y pintores. Esta es una introducción para todos ellos, para don Juan Rafael Chacón, Néstor Zeledón, Hernán González, Alejo Dobles y todos los demás, así como para María Antonieta González de Fernández, quien ha venido trabajando la cerámica con señalada calidad.

Estoy segura de que Eva Kaufman encontrará en Costa Rica el ambiente cordial y estimulante para continuar su obra artística. Ella ya ha recogido en muchos mosaicos escenas de nuestros mercados y de nuestras calles. Ahora corresponde darle oportunidad de que deje alguna obra grande, un mural, una escultura. El Instituto Weizman en San José y el Centro Cultural Costarricense-Israelí, ubicados en el mismo edificio, carecen de calor artístico. Muchas paredes de simple repello están esperando desde hace tiempo a alguien como Eva Kaufman.

Quien la conozca, quien tenga ocasión de ver su obra, me agradecerá esta introducción.

Y Eva Kaufman protestará con timidez por este artículo, le gusta trabajar en soledad y en silencio, habla poco de sí misma, apenas si menciona sus estudios en Buenos Aires y París, sus éxitos como pintora, los triunfos acumulados con sus murales y esculturas.

Nuestro país, querida Eva, aprecia los valores artísticos. Por eso me he atrevido a contar en voz alta tus muchos aciertos.

COSTA RICA
LA NACIÓN

Edición Sábado 29

P. 15

Eva Kaufman, en su estudio.

TRADICION ICONOCLASTA

por MERCEDES GORDON

Mercedes Gordon, colaboradora de REVISTA y profesora de la Escuela de Periodismo, ha estado en Israel este año. De allí ha traído recuerdos, experiencias, ideas; en conjunto, un buen bagaje periodístico, que poco a poco saca a la luz. Aquí nos habla del arte israelí ahora.

En Israel el arte es floreciente, me dice Eva Kaufman.

Ya lo sabía yo. Ha sido una de mis primeras convicciones acerca de este nuevo pueblo de Israel que me ha sido dado visitar con sosiego. El primer paseo, recién dejado el avión y depositadas las maletas, ha sido recorrer en la noche uno de los tres "montmartres" del país: la colonia de artistas de Yafo, la antigua y bíblica Yafo, en cuyas playas los días asaltan los aficionados y los turistas.

Son un puñado de pintores, de ceramistas, de orfebres, instalados en la vieja fortaleza árabe, que domina el mar. Aquí trabajan y venden. Tienen estudio y galería. Y el conjunto resulta como una fortaleza de arte que todos los días asaltan los aficionados y los turistas.

A mí me parece que, en líneas generales, su actual, actualísimo arte—y encierro en esto del arte a la pintura, el dibujo, la cerámica y la orfebrería, junto con el esmalte—, se caracteriza por un sentido modernísimo impregnado de sutil viento nacionalista. Quiero decir con lo de nacionalista nada político, sino la fuerza local del paisaje y del hombre.

Judía de Tucumán

Eva Kaufman me da la razón cuando se lo digo.

Eva Kaufman es argentina, judía, de madre polaca y padre ruso. Ah, pero lleva en su sangre toda la luz, la ingenuidad, la fuerza, el canto de la riqueza artística del indio argentino, del arte folklórico del pueblo donde se crió: Tucumán. Se lo ha traído y lo instala en su obra.

Ha pintado. Mucho. Mas ahora se consagra por entero a la cerámica, y es lo suyo una cerámica-pintura o una pintura-cerámica que está alcanzando éxito rotundo.

—Lo malo es que los ceramistas me cuelgan la etiqueta de pintora, y los pintores, la de ceramista, haciendo una dicotomía que no es necesaria. En mí se han reunido ambas creaciones. Ha sido un acierto muy feliz.

En su estudio tiene un cartel de Miró, a quien admira y profesa devoción. Hay críticos que lo incluyen en la biografía de Eva en calidad de influenciador.

—Es verdad. Pero es una tontería eso de aquilatar las influencias como si fueran poco menos que inspiraciones. El asunto va por otros caminos. Una influencia, opino yo, no se da si en el alma del influenciado no hay previamente algo que le haga comulgar con el que influye.

Eva Kaufman es la autora de un espléndido mural que ocupa del techo al suelo una pared del Parlamento israelí, en Jerusalén: la Kneset.

Se trata de un mural de cerámica de gran riqueza y originalidad tanto en el color como en el dibujo.

Me confiesa que la dificultad del fresco en el mural fue lo que le indujo a trabajar la cerámica.

Tiene amigos en España de cuando hizo un rápido viaje por estas latitudes. Nombra con afecto a García Ortiz, de Sevilla.

Ha sido Eva una de las que han abierto ese camino de trasposición de la pintura al barro. Una de las primeras en hacer cuadros-cerámica. Dibujo, color, figura, pero no en lienzo. En barro.

No sé si me equivoco, pero me parece que la cerámica atraviesa un resurgimiento inmenso y que ante ella se abren horizon-

tes insospechados. Esto lo saben muy bien los arquitectos israelíes, que cuentan con ella tanto como antes contaban con la pintura.

He traído a Eva Kaufman a esta crónica por la razón que acabo de mencionar.

La ley mosaica prohíbe las imágenes

La verdad es que el pueblo judío, que ha brillado como gran creador literario—le debemos el libro de la Biblia—, no es recordado apenas como pueblo de dotes artísticas en el sentido de las que venimos hablando, aun cuando el templo de Salomón es descrito en términos de magnificencia. No hay valiosos vestigios del antiguo arte judío.

No los hay, pero hay una explicación. La ley mosaica prohíbe la representación de imágenes con el fin, como todos sabemos, de alejar al pueblo del riesgo de la idolatría, tan fuerte en aquellas tierras que rendían culto a Astarté y a Baal. Además, los profetas se alzaban airados contra todo lujo y decoración.

Hay quien afirma que a todo esto se añadió el doble milenio de exilio. En este punto discrepo. Al menos, los judíos de España tuvieron una tradición excelente de orfebres.

El arte judío resurgió en el siglo pasado y en Europa oriental. Sus nombres, Pisarro, Liebermann y Epstein, figuran en primera línea entre los pioneros del arte europeo. Sus obras no se distinguen de las de sus coetáneos no judíos.

La Escuela de París, después de la primera guerra mundial, contaba con un grupo de judíos muy importante. Con Chagall, Soutine, Pascin y Modigliani. Chagall y Lipchitz son los que abren en realidad la historia del arte judío contemporáneo. Consiguen un estilo original inspirado en temas judíos.

¿Arte nacionalista?

El retorno a Sión llevó a los artistas judíos al problema de la búsqueda de un arte nacionalista. Hubo quien dijo que para ser genuinamente judía, la pintura debía reflejar sólo temas consagrados por la liturgia y el folclore judíos.

Por estas ideas aparecieron las dos grandes corrientes del arte judío. Una dicotomía que abogaba por un nacionalismo y por un internacionalismo. La reunión había traído a Palestina artistas procedentes de todo el mundo. Esta es la gran riqueza y exuberancia del arte judío actual. De ahí se viene.

El paisaje y el hombre, tan orientales, llenaron la inspiración de los artistas llegados de Polonia, de Rusia, de Galitzia. La Biblia fue cantera de temas. La ciudad vieja de Jerusalén y la ciudad sagrada de Safed aparecieron en los lienzos. El árabe fumador de narguile, cubierto con el fellah, fue modelo imprescindible, al tiempo que se evocaban a los judíos errantes.

Hasta me parece que se produjo una suerte de nostalgia de la riqueza iconográfica cristiana inspirada en la Biblia y Schatz deseaba ardientemente que se hicieran una serie de esculturas y altorrelieves de los profetas.

En 1948 surgió un grupo que se bautizó a sí mismo "Nuevos horizontes". Tenía el propósito de alentar a los jóvenes y de promover la escuela abstracta.

Hoy, veinte años después, el arte es floreciente. Son innumerables las galerías de arte en Israel, Tel-Aviv, Jerusalén, Haifa. En las casas de los agricultores que viven en un kibutz se encuentran enmarcados cuadros de categoría, generalmente abstractos más que figurativos.

Existe un kibutz donde los artistas viven como una pequeña colonia: Ein Hod, cerca de Haifa. Y la ciudad sagrada de Safed, donde se creó la tradición talmúdica, asentada en una colina de la Alta Galilea, es un emporio de pintores, ceramistas y escultores, con galerías y museos.

Ein-Hod, Safed y Yafo son los tres "montmartres" de Israel.

חווה קאופמן

EVA KAUFMAN

Eva Z. Kaufman nació en Tucumán, República Argentina, y es graduada de la Academia de Bellas Artes de Buenos Aires.

Ha vivido, estudiado y trabajado en París en los años 1953, 1954, y 1961, donde entre otras disciplinas estudió el mosaico (Escuela de Ravenna) y los murales.

La señora Kaufman se radicó en Israel en 1955.

Numerosas exposiciones individuales y colectivas acompañan su trayectoria pictórica y escultórica: Galería Katz, Tel-Aviv (1963); Galería Goldman, Haifa (1966); Galería Idan, Tel-Aviv (1970); Museo de Tel-Aviv (1970); Museo Nacional de San José, Costa Rica (1972); Exhibición Internacional de Cerámica, Faenza, Italia (1974); Museo Ha'aretz, Tel-Aviv (1975); Galería Old Jaffa (1978); Galería Casa Levick, Tel-Aviv (1978).

Sus murales y trabajos son bien cotizados, producto de una continua investigación de posibilidades en textura y color, que hace de su obra testimonio fehaciente de la época.

El edificio del Knesset (Parlamento) en Jerusalem, el Diamond Bourse, en Ramat-Gan; el Edificio Nacional Insurance, en Rehovoth; el edificio Yat Levanim en Kfar-Saba; el Banco Igud, en Petach-Tirva; el Yat Levanim en Petach-Tirva; S. S. "Nili"; Agudath Israel Bank, de Jerusalem; el edificio "Yedioth Aharonot", de Tel-Aviv, los hoteles Hilton y Sheraton de Tel-Aviv, así como el edificio de la municipalidad de Tel-Aviv, llevan muestras de su pintura cerámica monumental.

La cerámica es el producto de un trabajo sobre material de fácil obtención (tierra), que mezclado con agua se muestra dócil para la creación.

Una vez que el material se endurece es fuerte pero frágil, con la característica de poder preservarse por largos períodos de tiempo.

Desde los albores de la historia hasta nuestra época, ningún arte ha sido cultivado tan ampliamente como la cerámica, a la que Platón llamó el arte más antiguo. Entre los cacharros de arcilla sin cocer del hombre neolítico, y la exquisita porcelana de Warchester o Limoges, se extienden cerca de ocho mil años de artesanía, en los que civilizaciones enteras aparecen representadas por la cerámica que fabricaron, la cual refleja la cultura y tecnología de cada era.

El en torno del alfarero se ha descrito hoy un círculo completo: desde la primera alfarería hecha a mano, pasando por la producción en masa industrializada, hasta la cerámica como arte individual que se practica en cientos de talleres de todo el mundo.

Todo arte cerámico se realiza sobre el mismo proceso básico, es decir, cociendo arcilla. El tipo más primitivo lo constituye la loza de barro, que se consigue calentando la arcilla a unos 500 grados C, y que, al contrario de la arcilla endurecida al sol, conserva su forma y no se deshace con el agua. El barro se cuece a altas temperaturas y se vitrifica o funde parcialmente para formar una sustancia vítrea e impermeable. La porcelana se cuece a unas temperaturas todavía mayores y la sustancia así vitrificada se torna translúcida.

La ornamentación puede hacerse tanto antes como después de la cocción inicial; el barniz se aplica a continuación, y el número de los barnizados estará determinado por el de las cocciones. Cuando se utilizan la arcilla rebajada a consistencia fluida y el grabito, se manejan antes de la primera cocción. Un diseño inciso a través de la arcilla, revelador del color de la pieza, produce la loza esgrafiada. Las dos clases de cocción son: reducir para quitar el oxígeno, y oxidar (sin humo) para añadir oxígeno.

Es invaluable la importancia de la cerámica en la reconstrucción de la historia del hombre, y en su uso a través del tiempo la encontramos en edificios, ollas, cubiertos, escrituras y monumentos escultóricos de pequeño, mediano y gran tamaño.

Las posibilidades de creación con este material son prácticamente ilimitadas y su campo de investigación un reto fascinante para aquellos que lo intentan.

EVA KAUFMAN aporta al muro muchas de estas experiencias, y su inesperada visita de tres semanas a nuestro país habrá de traducirse en ampliación de conocimientos y posibilidades para los que tuvieron la dicha de conocerla y trabajar junto a ella.

¡AHORA! quiso aprovechar la ocasión y cuestionar algunos temas sobre su obra y el intercambio cultural dominico-israelí producido a través de su agradable aunque corta estadía.

Muralista consagrada se encuentra entre nosotros

- Israel ha incorporado el mural a la arquitectura
- En Costa Rica ¿Dónde está el arte?...
- Me gustaría trabajar con arquitectos costarricenses.

través de la parte gráfica y artística, que se recibió el mensaje de otras culturas.

EL ARTE COMO ATRACCIÓN TURÍSTICA

Extraño también la ausencia del arte local como atracción para el turista. En Israel, por ejemplo, los hoteles tienen una cantidad muy grande de elementos artísticos, como alfombras diseñadas en el país y en general toda la decoración es una manifestación del arte nacional. España es otro país que expone muy bien su arte a los ojos del extranjero. Hoteles, oficinas de aviación y otros edificios que tienen contacto con el turista exponen los trabajos del artista y el artesano nacional incorporándolos a su decorado. Pueden ser tal vez trabajos ejecutados por un extranjero, siempre que sean sobre motivos nacionales. Son estos aspectos muy importantes en el desarrollo cultural de un pueblo, porque van directamente a la parte educativa.

Eva se muestra ansiosa por entrar en contacto con artistas y arquitectos nacionales. La hemos dirigido hacia el Ministerio de Cultura, y estamos seguros de que allí encontrará acogida a sus inquietudes y tal vez nos ofrezcan muy pronto una muestra viva de sus trabajos.

Esta artista es una de las primeras en hacer cuadros cerámicos. Dibuja, color, figura, no en lienzo sino en barro. Ante ella se han abierto horizontes insospechados porque los arquitectos israelíes han sabido captar su mensaje y le han permitido plasmarlo para la posteridad.

FLORA DE ANTILLON

Uno de los muchos trabajos escultóricos. Este está inspirado en la familia y tiene el mérito de mostrar elementos armónicos desde cualquier ángulo.

Sra. Eva de Kaufman, cuando nos mostraba algunas fotografías de sus muchos trabajos.

A través del señor Jeonathan Pratto, Embajador de Israel en Costa Rica, supimos de la presencia en nuestro país de esta artista famosa, cuyos trabajos figuran a la par de Chagall en Israel. Hicimos una cita telefónica con Eva y llegamos puntuales. Ella nos recibe. Se trata de una mujer alta, delgada, de ojos azules muy expresivos, quien con modales algo tímidos, nos invita a poner nos cómodos. Durante la entrevista, en ningún momento deja traslucir el menor asomo de vanidad por sus triunfos. Tal parece que para ella el genio es algo tan natural como para formar parte integrante de su ser, sin el menor asomo de sorpresa o vanidad.

ANTECEDENTES

Eva Kaufman es argentina, judía, hija de padre ruso y madre polaca. Nació en Tucumán, estudió en la Academia Nacional de Bellas Artes de Buenos Aires. Está casada con el Ing. Isaías Kaufman y es madre de dos niños.

Ganó una beca para hacer estudios de postgrado en París y posteriormente se radicó en Israel donde ha continuado sus estudios y trabajos profesionales y de enseñanza como profesora de pintura en el Seminario de "Kibutzin", en Tel-Aviv.

MURAL CERAMICO

La Sra. Kaufman hizo de 1961 a 1962 una especialización en Mural Cerámico, en París. Nos cuenta que como el fresco sufre un poco, prefirió trabajar sus murales con material cerámico que resiste muy bien el paso del tiempo y ofrece posibilidades de combinaciones y contrastes bellísimos. Siguiendo esta técnica ha realizado sus más importantes trabajos tales como el Mural de la "Casa de Recuerdo a los Caídos"; Mural para la Motona ve "Nili" Gran Mural para el edificio del Parlamento Israelí, "Knesset" en Jerusalem; Mural para el Banco "Agudat Israel", en Jerusalem; Mural en la Biblioteca de la Universidad Bar Ilan en Israel, Mural en el Kibutz Maagarot, trabajo que realizó en colaboración con el pintor Naftali Bezem; Mural en la

Bolsa de Diamantes de Ramat Bar. Aquí realizó su trabajo sobre un acabado en cemento burdo, sobre el cual colocó las piezas como si fueran los cortes del diamante, con un juego de tonalidades brillantes y opacas que dan la sensación del diamante en bruto.

Su último trabajo ha sido un gran mural en la Biblioteca de la Casa de la Cultura, de Kfar Saba, que será inaugurada en el próximo mes de mayo.

ISRAEL HA INCORPORADO EL MURAL A SU ARQUITECTURA

—En Israel, como en la mayoría de los países con una cultura propia. El mural ha sido incorporado a la arquitectura. Por ley debe ser dejado al elemento artístico, un cierto porcentaje de todo edificio público. Hay que reconocer que el edificio cambia.

Yo trabajo siempre en coordinación con los arquitectos sobre los aspectos del tipo de construcción para adaptar el mural a la arquitectura. Sin embargo, tengo bastante libertad dentro de mi expresión artística y trabajo, casi siempre, sola.

En Costa Rica ¿dónde está el arte?

—Casi siempre cuando viajo, los países inmediatamente me dicen algo del arte local. Me ha llamado la atención que en este país el arte no salta a los ojos del visitante, sino que debe ser encontrado. Especialmente tengo la impresión de que Costa Rica no ha descubierto todavía el elemento decorativo mural en la arquitectura. Sobre residencias particulares no puedo opinar todavía, pero en los edificios públicos que he visitado no he encontrado el elemento mural integrado a la arquitectura.

Es una lástima que un país culto, como este, que ha prácticamente erradicado el analfabetismo, no haya puesto más énfasis en demostrar su propia cultura a través de la manifestación artística. No se debe olvidar que fue a través del arte que la historia se enriqueció, porque fue por medio de los jeroglíficos, es decir a

La Sra. Kaufman prueba el efecto final de las diferentes piezas de un mural antes de llevarlo a la posición vertical.

Para Ellas suplemento semanal de LA TRIBUNA LIBERAL

חזה קאופמן

ציור וקרמיקה

תערוכת סטודיו

4 ליוולי **שישי** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-20
5 ליוולי **שבת** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-21
רח' הזוהר 18 דירה 11 קומה 4 (בבלי)
תל אביב

טל. 03-6049662

חזה קאופמן

ציור וקרמיקה

תערוכת סטודיו

4 ליוולי **שישי** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-20
5 ליוולי **שבת** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-21
רח' הזוהר 18 דירה 11 קומה 4 (בבלי)
תל אביב

טל. 03-6049662

חזה קאופמן

ציור וקרמיקה

תערוכת סטודיו

4 ליוולי **שישי** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-20
5 ליוולי **שבת** שעות בוקר 10-14 אחה"צ 17-21
רח' הזוהר 18 דירה 11 קומה 4 (בבלי)
תל אביב

טל. 03-6049662

Castagnino que fue nuestro guía y gran muralista argentino.

Mi graduación con especialidad en pintura mural (fresco) me dio la oportunidad de viajar becada a París, trabajando allí en mosaico de Ravenna, en el taller del maestro Gino Severinni.

Es en Israel donde comienza mi época de trabajo creativo propio junto a mi integración al país, realizando algunas obras junto a artistas de renombre como Naftali Bezem y Shraga Weill.

Luego de una nueva estadía en París hice mi experiencia en color cerámico para aplicarlo al mural ya que este material es mucho más duradero que el fresco en zonas donde las sales dañan el color del muro.

Esta última etapa es la que encaminó y definió la obra que hoy es mi central ocupación.

Los museos y sus grandes maestros, los viajes y el arte

Eva Kaufman

popular siguen siendo la constante fuente de mi formación.

DIBUJO, ESCULTURA, GRABADO MURALCERAMICO, ¿CUAL ES SU PREFERENCIA?

"No doy preferencia a ninguna de las bases creativas. Todas me son primordiales; pues al comenzar a realizar un gran proyecto me es indispensable paralelamente dibujar, grabar y modelar la pequeña pieza".

¿CUAL HA SIDO LA OBRA DE MAYOR TAMAÑO QUE REALIZARA, Y CUAL LA DE MAS IMPORTANCIA PARA UD.?

"La obra de mayor tamaño que realicé se encuentra en el Parlamento Israelí, (KNESSET), en Jerusalem. Es un mural cerámico de 61 metros cuadrados que me costó unos nueve meses su ejecución, ya que tanto el proyecto como la realización, ampliación y las quemas, las realizo yo misma".

En lo que se refiere al segundo aspecto de la pregunta no puedo decir que una obra me haya dado mayor satisfacción que otra.

En el mural hay varios factores y etapas que traen aparejadas a su vez una gran tensión y a la par una gran satisfacción.

Las etapas: El encargo, el planteo, la ejecución y... el MURO.

Cada una de estas etapas es creativa de por sí y tienen para mí mucha importancia. Pero hay una nueva faceta y es la más importante... la integración al muro. Si es que realmente se integra, si es que realmente se consiguió el propósito preconcebido; y que sólo podemos apreciar cuando pasa el tiempo y los valores estéticos persisten y comienzan a integrarse con el individuo y el medio ambiente. Por eso considero al mural tan importante; quizás es un mensaje más duradero que el que puede uno brindar con una exposición de obras por buena que sea. La exposición particular o individual, o la colectiva la considero importante, pero para la autoubicación de valores artísticos con respecto al nivel profesional".

¿QUE TEMATICA PREDOMINA EN SUS OBRAS?

"Temática en mi obra? "El ser humano"... a través de la composición y el color. Si bien muchas de mis obras son abstractas, el factor humano aún cuando no realista, prima en la concepción de mis ideas".

¿PIENSA UD. QUE SU VISITA AL CARIBE Y A NUESTRO PAIS PUDIERA DE ALGUNA MANERA INFLUIR EN EL OFICIO Y EN LA TEMATICA DE SUS FUTURAS OBRAS?

"La visita al Caribe y especialmente a Santo Domingo la considero muy positiva. Las impresiones llevadas dentro, luego de sedimentar espero poder elaborarlas. He podido tener contacto con algunos artistas nacionales y me llevo una profunda impresión de la calidez con que me han recibido y de la seriedad y nivel de su trabajo".

He tenido la posibilidad de trabajar un poco en el país gracias a las excelentes personas con las que me encontré e hicieron lo posible por conectarme con el mundo artístico y artesanal.

Debo especialmente agradecer a la arquitecta Sra. María Cristina Rodríguez y al artista Thimo Pimentel con quien pude intercambiar no solamente ideas, sino impresiones,

¿COMO LLEGO A NUESTRO PAIS?

"Llegué a Santo Domingo acompañando a mi esposo, que vino a realizar una asesoría como experto de agro-industrias, invitado por el Instituto Agrario Dominicano (IAD)".

EN EL CORTO TIEMPO DE SU ESTADIA, ¿HA PODIDO CONOCER ALGO DEL ARTE PICTORICO NACIONAL? ¿CUAL HA SIDO SU IMPRESION EN SENTIDO GENERAL?

Es corto el lapso de tiempo para decir que conocí el arte nacional. Visité los muy buenos museos de la capital y pude conocer en los estudios algunos destacados artistas en particular. (Liz, Prats, Ventós, Ada, Lepe, Thimo, Bidó)".

"Tuve la sensación de un nivel alto y serio. La palabra nacional en el caso del arte me resulta difícil de definir, pues

La Sra.
man (ex
derec
muest
Thimo P
tel (cent
al rqui
Oscar In
estudios
el plante
mural co
co coloca
el Parlam
Israel

para mí en el ARTE son los valores y conceptos universales los que cuentan".

¿CUANTO TIEMPO LLEVA EN EL ARTE GRAFICO?

Trabajo en el arte gráfico desde hace unos seis años, con intervalos, pues lo intercalo simultáneamente a mi trabajo principal en mural y cerámica. Hice serigrafía artística, algunas incursiones en la litografía sobre piedra y desarrollé las técnicas tradicionales del grabado".

¿DONDE PUEDE DECIRSE QUE SE INICIA SU TRABAJO CREATIVO, EN ARGENTINA O EN ISRAEL?

La etapa argentina es la etapa de estudio, el período de academia, donde inicio mi formación. Luego de finalizar los estudios en la Academia Nacional de Bellas Artes de Buenos Aires formamos un grupo de taller con el pintor Juan C.

continúa

תל-אביב

הקראמיקה המקשפת לבנים

מאת
רחל אנגל

החל קאופמן נמנית עם קומץ האמנים הישראליים שתרמו תרומה בעלת-חשיבות לקישוטם של בניינים בציצורות מעשיידיהם. תחת קאופמן נולדה בארגנטינה, סימיה את האקדמיה לאמנויות בבואנוס-אירס, למדה בפאריס עבודות מוואיקה על-פי אסכולת ראונגה, וכן ציור-קיר קראמי ועלתה לארץ ב-1955. גם בכמות רב חלקה בארכיטקטורה הישראלית. די לזכור את הקירות הקראמיים שעיצבה בנייני ציבור: במשכן הכנסת בירושלים (קיר ששטחו 60 מ"ר); בבזרסה היהלומים ברמת-גן; בבניין הביטוח הלאומי ברחובות; בית יד-לבנים בפתח-תקוה; ב"אניה ניל"; בבנק אגודת-ישראל בירושלים; בבית יד-לבנים בכפר-סבא; וכן עבודות האמנות שלה בבתי-המלון "הלטון" ו"שר-תון" ("פאל"). ובניין עיריית תל-אביב.

למרות שעבודותיה מהוות מעין תערוכה מתמדת, מורגש לפעמים הצורך לרכוש דגמים של יצירות ולהציגם לפני הקהל באולם-תצוגה, תחת קורת-גג אחת. לרבים זכורות תערוכותיה של חוה קאופמן בגלריה כץ בתל-אביב ובגלריה גולדמן בחיפה, בשנות

השישים; השתתפותה בתערוכות קבוצה כגון תערוכת הקראמיקה במוזיאון תל-אביב ב-1970, וכן התחרות הבינלאומית לקראמיקה אמנותית בפאנציה שבאיטליה בשנת שעברה. הפעם שבה חוה קאופמן ומציגה תערוכת יחיד בביתן הקראמיקה של מוזיאון "הארץ" ברמת-אביב כאן, בתחום התצוגות המתחלפות, מעין פאציו של ביתן הקראמיקה, מוצגים שלושים ואחד פסלים — פסלונים, לאמתו של דבר — וחמישים ושבעה תבליטים ותמונות — כולם עשויים מקראמיקה.

חלקם של המוצגים הם דגמים של עבודות שבוצעו ואפשר לשוב ולראותם משולבים במיבנים שונים כארץ — לעתים בשינויים קלים, אך חלקם הצעות חדשות לעבודות שטרם מומשו.

רב כוחה ביצירת גוני הצבע בחמרים הקראמיים. מירקמי ה"עור" המגוונים שיצרה בחמרים ראוי להערכה. אך גם המודולציות רבות-הגון, המקפידות על פרטי פרטים, מוצאות להן מקום נאות בתוך הקומפוזיציה הגדולה ושוכות את העין.

אריחים-אריחים המצטרפים למקפוזיציה צבעונית, שתפקידן להוות חלק של קיר דיקורטיבי — כמו למשל בקומפוזיציה חי מכונה "קציר", בעלת הטונים החומים-הבהיריים, המשרים על הצופה אווירה של נועם ושל נוחות. ה"תמונות" שיוצרת חוה קאופמן בעולם הקראמיקה שלה הן על-פירוב צירוף של צורות מופשטות וצורות פיגורטיביות — או פיגורטיביות למחצה, כשדמויות האדם באות להשלים כביכול את הקומפוזיציה הדיקורטיבית. למשל, תמונה מוארת, צהר, ובה דמות אשה מסוגגנת עד מאה בסולם צבעים המבקש להתאים עצמו לסביבתה. או למשל תמונה שהצורות הקישוטיות המופשטות, וצבעיה בעלי הוורד המתכתי מניחים למזג את הטונים החומים עם הכחולים-הירוקים, המאיינים את עבודותיה, והיא מהווה מעבר מחטיבת המוצגים בעלי הגוון החום למוצגים בעלי הגוונים הירוקים-כחולים.

בתערוכה מוצגת סדרה של מלבנים ורבועים כחולים-ירוקים תמונות קטנות שעצבו

חוה
קאופמן
אם
ובנה
(פסלון קראמיקה)

זים וירוקים המתמוגגים כאן ליחידה צבעונית רבת-יפי.

ויש פיסת-תבליט שהקונטורים הרשומים בה הם מתאריהן של בהמות-בראשית גדולות וכבדות, או אולי מתאריהן של צורות

גיותן הערה שובה את עינך עוד בטרם תבחין בקוויה-רישום התאוריים שעל-פני האריחים — דמויות של נשים ושל חיות, וכן יחידות עיטוריות גיאומטריות — מיני גזן של כחול, סגול וורוד מעודנים וטורקיז

צ'ור יג (8.11.63)

חברית של קרמיקה

חזה צ. קאופמן (גדריה כ"ץ)

ציורים קראמיים

אחת התערוכות הנאות שראינו לאחרונה היא תערוכתה הצנועה, חסרת הויכוח של חזה קאופמן בגלריה-כץ. אתה מוצא כאן ציורי-קראמיקה בגדלים שונים ובצורות שונות - מוארכים, מרובעים, מלבניים, ציורים המורכבים מריבועי-לוחות קראמיות אחדות, כעין פסיפס, ותמונות קטנות-ממדים העשויות לוחית אחת - דמויות פס צר או מלבן קטנטן וכן צלחות-קישוט התלויות על הקירות. הציורים הללו אינם בעלי נושא מסויים, אופיים בעצם דיקוראטיבי מעיקרו. הם עשויים בידיע מקצועי רב וגיכרת בהם תרבות-הטעם. יש כאן צירופי צבעים אין-ספור, כל אחד בעל כוח ביטוי משלו וכולם מפתיעים ברמתם האמנותית שאיננה שכיחה כלל ועיקר בארצנו.

ואין פלא בכך: חזה סיימה שבע שנות לימוד באקדמיה לאמנויות היפות בבירת ארגנטינה והתמחתה שם בציורי קיר. לאחר מכן למדה עוד שנה בבית-ספר גבוה שהוא מעין המשך לאקדמיה, כדי לרכוש לעצמה גם יידע בציורי תפאורה. בימי שהותה בפאריס לפני כשנתיים, החלה לעבוד בקראמיקה והחליטה לעסוק מעתה בתחום-אמנות זה בלבד. נראה לנו ש-עבודותיה עשויות לתרום לא מעט לשכל-פורה רמתה של תרבות-הטעם באמנות-הדיקורטיבית בארץ.

צ'ור יג / אחר / (8.11.63)

ציור וקרמיקה בעלי חותם אחיד

גלה הציירת את שליטתה היפה בחומר והצורות החופשיות שלה מצודדות את היעין בצבעוניותן הממוגגות וישקטה לעומת זאת, יש שבתבליטים מסויימים, הקטנים בעיקר, צורות אלו הן דקורטיביות גרידא. בכללותה תערוכת היחיד הראשונה של חזה צ. קאופמן היא מיפגן נאה של כשרון ציורי בצבע ובחומר הדמוצק של קרמיקה כאחד.

נות האינקה הטרום-קולומביאנית. דמויותיה מעוגגות ורבתוליות שלהן יש משהו מיוחד של הציירת.

דמויות אלו מופיעות גם בהרבה מן תבליטי הקרמיקה שלה. ברם, מרביתם של תבליטים אלה הם מופשטים ובהם באה לידי ביטוי השפעת ישיבתה בפריז. אולם תבליטים אלה הם חלקים ללא בליטות וזוים ולאמיתו של דבר הם ציורים. ברבים מן התבליטים המופשטים מ-

ה מיוחד לארבע התמונות בצבעי גואש ואלה לטי הקרמיקה (ראה תמונה בעמוד 12). שמציגה חזה צ. קאופמן בגלריה כ"ץ הוא אהידות המגיע עד לטיש טוש התחומים בין שני סוגי אמנות פלאסטיים זו. הדבר נאמר לשבח ולא לגנאי. חזה קאופמן, ילידת ארגנטינה, למדה ציור במולדתה והשכלמה בפריז. אך בציורה ניכרת השפעה דרום-אמריקנית מובהקת ואפילו של אמ-

on exhibit

eva kaufman at shatz gallery

Eva Kaufman is considered one of the leading artists in Israel in the field of design and sculpture in ceramics. In addition to this she is also a very talented painter, and a new exhibition of her works at the **Shatz Gallery** entitled "Figures — paintings & sculpture", amply demonstrates her talents in these two fields.

Eva Kaufman is a graduate of the Buenos Aires Arts Academy and subsequently studied mosaics in Paris. She immigrated to Israel in 1955 and since then has held numerous one-woman exhibitions here and abroad. She participated regularly in the International Ceramics Fair and her sculpted murals appear in the Knesset in Jerusalem, the Diamond Center in Ramat Gan, the Editorial House of Yediot Achronot and several major hotels.

The exhibition currently being shown at the Shatz Gallery presents a selection of the artist's most recent creations in both paintings and ceramic sculpture. This offers a fascinating glimpse into the way in which one artist expresses herself on similar themes in two very different artforms.

Eva Kaufman's sculptures are influenced not only by traditional forces in sculpture but also by her South-American background. Some figures are reminiscent of fertility goddesses that are found in Pre-Columbian art, while other figures wear large 'sombbrero'-like hats. The artist is mostly interested in portraying scenes from everyday life, such as people sitting in the park, while there are also a number of nudes.

Her paintings, which also focus on the human figure, are executed in pastels and watercolours — in tone and texture the nearest approximation to unglazed clay. Particularly fascinating are her fast sketches of jazz

players, which radiate movement and character and capture the studied frenzy of a 'jam session'. Also represented are scenes of street theatre, and clowns dancing in the street. There are also some beautifully sensitive portraits of nudes executed in pastels.

The **Shatz Gallery** is situated on 4 Shatz St., Tel. (02) 222432, near the Tourist Information Office on King George St. It is open weekdays from 9 am–1 pm and 5–7 pm.

The exhibition lasts from June 6 till June 26, and visitors and passers-by are cordially welcomed.

